

Marjan Tomšič

LJUDOŽEREC

Na vzhodu slutnja dneva. Nov dan se tam daleč svaljka čez hribovja.

Trava je suha, šumi in poklja pod koraki. Že dolgo ni deževalo. Katastrofalna suša. Pravijo, da takšne ni bilo še nikoli. Seveda, spomin je bled in varljiv. Vedno tako rečemo: še nikoli, ali pa: pred petdesetimi, sedemdesetimi leti. Spomin je razdrto rešeto, dogodki so zrna časa. In vse odteče.

Trava hrsklja in hroštlja, čez noč se sploh ni shladilo. Toplo je, vroče ravno ne. Kje je svežina, bistrina, hlad jutranji? Suhota v nosnicah, v ustih, saharški prah na koži, veter odnaša upepeljeno zemljo. Vse je odmrlo: hrasti, brini, leska, ruj, jesenček, divje potonike, šetrj, angelske perutnice... In tu je tisti travnik iz raja. Se spominjaš, kakšen je bil ono pomlad, ko si ga primerjal z Marijinim plaščem? Ena sama mavrica. Pa zdaj? Prah od prahu. Prah si in v prah se spremeniš. Ptice? Kje so ptice? Tišina mrtvo polega naokoli. In tam kamniti zidovi, kupi kamenja. Poapneli kraški kamen, bel kot zid, bled kot pozabljenje. In čeri? Ostri, nevarni noži, bodice, kose, srpi, špice... Med suho travo takšni beli otoki, otočki smrti.

Se svaljka, svaljka, svaljka to avgustovsko jutro. Nad Slavnikom, daleč za njim, v globokih dolinah in vse do sem, do tja, gor in dol. Sanje. Da, žive sanje: da te je glas pradedu poslal tja, na tisto pokopališče. Praded je bil rekel: »Tako zapuščeno, tako samotno. Boš videl, še mrtvi so od tam pobegnili.«

Pokopališče za vasjo, daleč proč od hiš, čisto na samem. Železna vrata obupno zaškripljejo in cvilijo, ječijo, tožijo, kličejo, molijo, vzdihujejo, režejo, brizgajo sike v kri, v kosti, v gene. Resnično: nobena pokopališka vrata v vsej deželi niso tako obupno žalostna kot ta.

In stopiš na posvečeno zemljo, stopiš in obstaneš. Prebiraš priimke, imena, letnice. Črke visijo postrani, nekatere so že odpadle. Križi so poševni, nagrobniki nagnjeni.

»Ali je kdo tu? Je sploh kdo tu?«

Zanemarjeni, pozabljeni grobovi levo in desno, spredaj pa razpadajoča mrliška vežica. Prazna. Brez vrat. Niti vozička za prevažanje krst ni notri. Le kamnita, našmetena tla, oškrbljeni zidovi, vdrta streha. Ti pa se oziraš in ne veš, kaj bi. Bi šel naprej, nazaj? Ali pa bi kar okamenel in se spremenil v krik posušene krvi?

Koraki zmeljejo travo v poper, v prah, ki ga veter sproti odnaša. Sončni vzhod je še daleč.

In kaj se je zgodilo potem, tam na pokopališču, v tistih sanjah?

Oh, izsanjal si jo, priznaj. Da, izsanjal sem jo. Kar tako, iz nič je prišla. Mlečno bela in gola. Prijela me je za roko in me... in sva se začela dvigati s tistega, od vseh pozabljenega, namerno zapuščenega kraja. Še zdaj čutim njen vonj in okus.

Da, okus njenih poljubov. Vonj je spominjal na jesenček, okus pa na jasin. Še zdaj, ta hip, je oboje v meni. Ni spomin, je tu in zdaj, živo prisotno. In zgoraj je bilo spodaj, spodaj pa zgoraj. Ni razložljivo, ker ni s tega sveta. To ni fizika in ne matematika. Če ti rečem, da sva se hkrati ljubila v grobu in v nebesih, torej v elementu zemlja in v elementu zrak, potem boš rekel, da to ni mogoče. Seveda ne, zato pa te zgodbe ne bom nadaljeval. Ne, vseeno jo bom.

Bila je ženska, bela kot marjetica. Bila je ženska, mehka kot val. Bila je ženska, vroča kot včerajšnji dan, in bilo je to zgodnje jutro, slutnja novega dne. Bilo je sredi katastrofalne suše. Ustavil si se nad previsno skalo. Pod tabo je bila ozka, dolga, porjavela in posivela dolina. Na drugi strani doline se je kupčkal hrib, na njem pa cerkvica Marije Snežne. In tam ste bili iskali arhangela Gabrijela. Da je razbit, so ti rekli, da leži razmetan v treh kosih in da ga morate najti, sicer se bo zgodilo nekaj strašnega. Ne, ni bil kip, so rekli, bil je relief, levo od vrat je bil vzdian. Morate ga najti! Bilo pa je tam vse polno strupenih kač. Skrivalo so se med kamni, po luknjah, v zidovih, za oltarjem in pod njim. In bila ti je dana kostna palica. Z njo si tolkel po kamnih in nastajal je čuden zvok, ki je kače okamenjeval. Obhodil si cerkvico in vsi gadi so se spremenili v kamnite vrvi. Nadangela Gabrijela pa vseeno niste našli.

Zdaj pa, ga vidiš? S te previsne skale je res dober razgled. Glej, tam je, ob tistem kupu kamenja. Ga vidiš? Vi ste ga iskali ob cerkvici, gori na hribu, on pa je bil ves čas tu, v dolini. Poglej ga, kako je lep. Visok kot hrast, vitek kot cipresa, bel kot hostija. Krila se dotikajo tal. Stoji tam in je zamišljeno odsoten. Ali pa se mi tako le zdi, ker je daleč, ker je tam čez dolino? Morda pa čemu prisluškuje, saj je čuvar Marije Snežne. Meč iz svetlobe drži v desnici. Plapola navzgor in navzdol, ta živi meč. Skodrani lasje lijejo čez ramena. Marmorni obraz je rahlo nagnjen.

Torej si ga našel, ti je bilo dano. Vidiš, oni pa so iskali med smetmi in še tebe so zavedli, govoreč, da je razbit na tri dele. Le kako bi naj bil nadangel Gabrijel razbit?! Verjel si jim, zato pa se je zgodilo tisto hudo. Kar je duhovno, se vendar ne more razbiti z ničimer zemeljskim.

Na vzhodu se je nebo že posrebrilo, toda sonce je še daleč. Sedem v hrstljivo travo, zaprem oči, molim: »Gospod, nisem vreden, da prideš k meni, ampak reci le besedo in ozdravljena bo moja duša.«

Duša, duša, duša. Jošua se dvigne, stopi čez planjave večnosti in razpre roke v križ, v blagoslov in v pozdrav.

Tedaj začutim prvi sončev poljub. Nežno se dotakne čela in reče: Pozdravljen!

Diamant na žarečem prstanu. Živi kristal. Njegov dih, čudež nedoumljivega stvarstva.

Sediš v lotosu in moliš, slaviš in moliš.

Tibet, streha sveta. Ta kraška planota in odlomek iz prijateljevega pisma: »Na dolgo pot pojdi in vzemi s sabo le čiste stvari. Od jedi pa grozdje, jabolko, za žejo vodo iz srca.«

O moj bog, spet bo vroče. Že zdaj, komaj pol ure po vzhodu, peče, žge. Posušili se bodo tudi borovci in blagoslovljena voda na dlani krstilnika bo izhlapela.

Grem in hodim in čutim v nosnicah prah iz Sahare in v ustih pesek iz puščave Gobi. Veter spreminja posušeno zemljo v oblake prahu. Dviga jih in vrtinči v preroške podobe razbesnelih demonov. Zdrobilo se je klasje, olesenela je kuzuza, zakrknile so se bubice grozdja, zgubala se je dlan. Njen obraz se je postaral.

Sonce je že visoko. Planota nemi pod neslišnimi slapovi žerjavice. Odhajam. Spotoma nabereš šopek drobcenih, posušenih, vijoličastih cvetov. Cingljajo v tre-

soči se roki. Pomislim na oltar Marije Snežne. Ne, odmislim: tja spadajo sveže, od sokov napojene lilije, gartrože, nageljni. In ne te suhe vijoličaste spominčice.

Zdaj, odkar se je spet spustila na zemljo... Bile so sanje, ki so se uresničile v nove sanje. Molili smo in se dvigali v zlato kupolo. Više in više. Niso molile naše ustnice in ne naša pamet, tudi ne naše grešno, od strasti zapeljano srce. Molilo je nekaj, kar je bilo v nas globoko skrito, doslej neznano, komaj sluteno. Bilo je kot duh nevidno, neotipljivo, nespoznavno. In to nas je polnilo z radostjo, z otroškim veseljem, zanosom. Zato smo se dvigali, breztežni in metuljasto prhutavi.

Potem se je zgodil čudež. Ko smo s svojo lahkotnostjo in igrivostjo dosegli vrh kupole, se je začela na zemljo spuščati Marija. Vse rože te dežele so bile v njej, vsi sladki vonji, vsi zlati in kristalni šepeti... in tebi je bilo dano, da si jo prestregel v svoj objem. Ne zaradi njene varnosti, ampak kar tako, iz ljubezni, ki si jo čutil.

Vsa bela, bela, bela se je spuščala v očiščeni hram in sedla na neviden prestol, tudi sama nevidna za vse, razen zate in za tvojega brata.

»Zdaj je spet tu,« je ljudem govoril tvoj brat. »Vrnila se je.« In jih je opozoril: »Ne žalite je več, ne skrunite njenega svetišča, kajti sveto, sveto, sveto je njeno ime. In Gospod je z njo.«

Torej, te drobcene, posušene rožice, vijoličaste – komu jih boš podaril? Mar niso lepe? Socvetja so kot vijoličasta ozvezdja.

Spuščajoč se s planote, zagledam Jezusa. Bos stopa ob robu ceste in gre gor proti Črnemu kalu. V žgoči pripeki hodi sam, osamljen, zapuščen, potopljen v skrivnosti. Mimo njega hropejo, tulijo, žvižgajo, švigajo, lezejo avtomobili vseh vrst; naloženi kamioni s prikolicami ali brez, počitniške hišice, ki jih vlečejo alfe, beemveji, honde in druge pošasti. Nihče od teh, ki sedijo za volani in po drugih sedežih, ga ne vidi. Zazrti v cilje drvijo in oмотični tavajo mimo.

Pričakam ga na križišču. Počasi mi prihaja naproti. Utrujen je in žalosten.

»Jezus...« ga plašno ogovorim.

Ustavi se, dvigne poten obraz, začudeno se zagleda vame. Dolgo me preiskuje, nato reče:

»Zelo sem žejen. Pelji me k izviru hladne vode.«

Zavijeva na desno in greva dol k izviru Rižane, tja k Mariji na Vzročku. Iz skale lije le še tanek curek. Jezus nastavi dlan in pije. Nato približa obraz in pusti, da mu ga voda spira.

Sede na skalo in molči. Čez čas vstane, se zahvali Očetu in mi reče:

»Daj jih Cristiani.«

Zdrznem se, se ozrem in se čudim; v roki še zmerom držim šopek posušenih, vijoličastih spominčic. Opogumim se in ga vprašam:

»Jezus, kam boš šel zdaj?«

Pogleda me z neizmerno žalostjo, z globinami ozvezdij. Dolgo zamišljeno zre vame, nato tiho pojasni:

»K naslednjemu izvirku.« In doda komaj slišno: »Tanjšajo se in usihajo.«

»Toda zakaj, Gospod?«

Spet dolgo in zamišljeno strmi vame, nato pove nekaj čisto drugega:

»Dežja ne more biti brez milosti. Ker je v vas vedno manj milosti...«

Hoče še nekaj dodati, a se premisli. Ozrem se, in ni ga več. Utrnil se je.

Zdaj spet hodi ob robu ceste, bos stopa gor proti Klancu, Kozini... Sonce ga neusmiljeno žge, izžiga.

Kdo mu bo zvečer opral noge, jih obrisal z lasmi, jih namazilil?

In sem jih dal Cristiani v srebrni vazi, v podobi Marije Snežne. Začudila se je, jih sprejela in dala na polico. Ni opazila, kako zelo so drobcene in krhke in kako so čudežno vijoličaste. To je prišlo vanjo šele potem, čez čas.

Bila je vesela mojega obiska. »Ali gremo?« je vprašala. »Na pot?« sem vprašal. »Tako zdaj?« se je začudila njena prijateljica, ki ji je bilo ime Tiha in Molčeca.

»V tej vročini? Zgoreli bomo.«

In smo šli po prastarih poteh. Iskali smo Marijino stopinjo. Odtis njenega drobnega stopala v belo sivem kamnu časa. Rečeno je namreč bilo: »Čeprav si nežna kot stebelce, mehka kot puh, voljna kot list v vetru, boš vendar izjedkala kamen in v skali pustila svojo sled. Glej, nobena od tvojih stopinj ne bo izgubljena.«

Na hribu, ki se mu pravi Tabor, se je sušila debela ladijska vrvi; dolga in vitka se je raztezala čez kamenje in ožgano travo. In kje je sidro? Sidro?

»Najprej je narisal srce, potem pa je pod njim napisal njeno ime.«

»Ali se ni podpisal?«

»Ne vem. Morda tudi to.«

Štejem lipe, naštejem jih devet. In se čudim: Le kako morejo rasti iz žive skale?

Iščemo sidro, srce in Besedo.

Vonj po kadilu odplavi Cristiano, nato pa še Tiho in Molčeco. Vsrka ju šepetava molitev, kličoča iz svetišča.

Vem, da so svete tri stvari. Kje je tretja?

Tudi tu slapovi žerjavice in žgoč, osmojen zrak. Spodaj veliko, sopečo mesto. In glas iz svetišča:

»Pridi, moje drobceno, krhko, ranjeno ljudstvece.«

V kropilniku je še nekaj kapljic. Ena je zame, ena za Cristiano, ena za Tiho in Molčeco.

»Ne delujte s silo, ampak v duhu!«

Iščem Njeno stopinjo. Vsi jo iščejo. Plazijo se po skalovju, pa je ne najdejo. Obupajo in odidejo.

Tudi jaz je ne najdem. Zato šepetaje molim: »Pokliči me. Vem, da si tu. Pokliči me.«

Zazveni od spodaj, ne s skal, po katerih so se plazili oni, ki so od tega sveta in imajo zato moč in oblast in zemeljsko slavo, pa si prilaščajo, kar jim ni bilo dano. S silo jemljejo.

In jo zagledam v velikem kosu skale, ležeče na tleh. Stopinja je drobna, vitka, nežna, a polna peska in smeti. S prsti mečem vse to ven in ne odneham, dokler ni umita. Stojimo okoli nje in se posvečujemo.

Ali jo lahko poljubimo?

Stopinja je globoka in ozka. Poskušamo. Nobenemu ne uspe, dokler se Tihi in Molčeci ne razodene skrivnost. Potem nam je dano z ustnicami takniti dno v kamen-skalo odtisnjene stopinje. Za našimi poljubi vznikajo cvetovi mente, melise in rozenkravta.

Na obzidju se preteguje nekaj, kar je vabljivo, žensko omamno. Ima vitke noge, kratko krilo, razgaljene... in ponujajoče... in nam želi ukrasti to, kar smo pravkar prejeli. Kot vselej, se loti tudi tokrat najšibkejšega člana v verigi. Deluje z magnetno močjo. Še in še in mogočno. Zahteva, izsiljuje: »Skoči v brezno!«

Tiha in Molčeca me prime za roko in Cristiana se spremeni v angela. Ta angel je visok, bronasto ogorel, s sijočim mečem v roki. Stopi med omamo in mene in z enim zamahom preseka magnetno mrežo. Niti popustijo, se razkrojijo in to, kar je delovalo s silno močjo, se izkaže kot prevara; kot gomoljasta, napihnjeno nabrekla

gosenica. Nikjer ni videti vitkih nog, mehko uvitih bokov, sladkih kupol in čutno razgaljenega popka.

Cristiana.

Resnično: vse poti, ki vodijo navzdol, so lahke, in vse, ki vodijo navzgor, so težke.

Svetišče. Zvonik. V skalo vsekane stopnice. In povsod sledovi strašnih bojev s knezom sveta. Odsekane roke, ramena, glave, noge... iztrgana ožilja, okrvavljene skale, potočki srčne krvi in kriki, hropenje, stoki, v nebo klijoče duše pobitih, izmaličenih... Mesec z zvezdico v rogu, meteorit na oltarju, damaščanka, zagozdena v skalno razo, in zlo, ki prihaja s severa. Zdaj in tu.

Obdani s sijem ljubezni zapuščamo ta kraj in bosí ter goli hitimo skozi zavesе vročice.

Opoldne pridemo do samotne skale, na kateri piše s starohebrejskimi črkami in besedami:

»Glej, to je šivankino uho. Bogataš ne more tu skozi, dokler ne odvrže, kar je nagrabil. Tudi siromak z napuhom ne pride skozi. Enako ne tisti z veliko glavo in neznatnim srcem. Tudi ta, ki se venča s slavo, ne. Tudi oni ne, ki je bil posvečen, pa je izgubil usmiljenje...«

Naprej se ni dalo brati. Čas je zbrisal v skalo vrezane črke. Napisanega pa je bilo še veliko, še enkrat toliko, kot se je dalo odčitati.

Skozi skalo je vodila tenka razpoka. Nihče od nas ni niti pomislil, da bi poskusil zlesti skozi.

Posedli smo po suhi travi in prisluškovali hrskanju koreninic pod nami. Drobili smo misli in besede kar tako, ko smo hkrati zagledali v kamen spremenjeno ptico. Bila je velikanska, ležala je na tleh z rahlo razprtimi krili, s kljunasto glavo, položeno na sivkasto prst. Padla je z velikih višin, a se ni razbila. Le ranjena je bila. Žalostna, padla ptica Lastovica. Njena božanska lepota, vitkost telesa, dih globokih višin v prsih, v perju sinja modrina. In še čujemo njeno umirajočo pesem:

Beli kamen,
angel varuh,
beli, beli kamen...

Tiha in Molčeca je zajokala, Cristiana je sklonila glavo.

»Rečem ti, vstani, poleti!«

Prišel je za nami. Noge so mu krvavele. Tudi on je jokal. Stopil je pred okamnelo Lastovico, razpel roki v Marijin pozdrav in – odšel. Okoli njega so švigale lastovice. Bilo jih je ogromno, na stotine.

Oh, bili so le žarki iz atomske gobe, ki je za hip zakrila sonce in se nam zarežala z višin.

In bili so bliski. Šivali so srajčico za Nejčico, za umrlo Besedico, za usahlo Strugico, za odmrlo Korenino, za izgubljeno Zibelko...

Teci, teci, oj kar teci in uteci poslednjemu zrnu v peščeni uri Neusmiljenega!

Prišla je beračica, v stare cunje oblečena starka, naša zavržena Desetnica. Tudi ona je razpirala roke in nas tolažila:

»Otročki moji, vsi bomo umrli. Toda ne bodite žalostni. Nič ne bo bolelo. Zgodilo se bo hitreje od misli. Še zavedeli se ne bomo, in že nas ne bo več.«

Oh, ne žalujte, ne jočite, ne bodite žalostni.

Prišla je znenada in tako tudi izginila, ta beračica, potepuhinja, desetnica, revica, ta večna naša pótovka.

Vstali smo in šli dalje. Cristiani so zrasla nova krila. Stara je pustila tam, ob okamneli ptici. Ta nova so se lesketala kot bisernica in na vsakem peresu je sijalo po eno pavje oko.

Tiho in Molčeco je bolelo srce.

»Otročički moji, vsi bomo morali umreti.«

Kam pa gremo v tej vročini? Le kam tavamo?

Pogledal si nazaj in videl, da se je Marijina stopinja razcvetela v grmičke rožmarina, roženkravta, šetrāja, v gartrože, nageljne, hiacinte... in da je ob tabor-ski cerkvi pristala velika, bela ladja. Na njenem krovu je bilo na tisoče dušic, z vseh devetih dreves pa so na ladjo rosili lipini cvetovi.

Pogledal si še enkrat, tokrat dlje in močnejše in v preteklost. In si zagledal sredi gozda prastaro svetišče tvojega, takrat še čisto mladega ljudstva. Iz težkih kamnitih blokov so bili zgradili gledališče, podobno areni. Sedem teras je obdajalo središni krog. Točno na sredini tega kroga je stal svečenik v dolgi, živo rdeči halji. Obe roki je dvigal v nebo in pel z močnim, angelsko lepim glasom:

»Angelion, angelion, angelion...«

Množica, ki je napolnila sedem teras in je bila razvrščena v sedem kast, pač po svojih naravnih in v življenju z delom in vztrajnostjo pridobljenih lastnostih in posebnostih – je v en glas odzvanjala svečnikov ANGELION, ANGELION, ANGELION...

Morali so peti že dolgo, kajti glasovi so se že bili zlili v en glas in ta se je že spreminjal v čisto energijsko vibriranje. Čutil si, da prihajajo vedno bolj v središče, v točko, in da se bo vsak hip nekaj zgodilo.

Ob poslednjem skupnem in enoglasnem ANGELION se je v zraku nad areno odprl izvir žive svetlobe. V tankem slapu je pulzirajoči sij najprej obdal svečenika, nato pa se razlil čez vseh sedem krogov velike arene. Razlitje se je zgodilo v hipu in je trajalo natančno dvanajst sekund. Nato je slap presahnil, a sij v ljudstvu je ostal. Pripadniki plemena so bili najprej vatasto sijoči, nato pa se je svetloba, ki je prilila z neba, enakomerno razporedila po vseh temeljnih točkah bivanjske energijske mreže. Pleme je bilo napolnjeno z močjo in nepremagljivo skupno voljo.

To si videl in bilo ti je dano videti še nekaj. Tokrat ne iz preteklosti, temveč iz sedanjosti.

Tiha in Molčeca je stala ob vratih bazoviške cerkve in opazovala duhovnika ob oltarju. Duhovnik ni bil v mašnem oblačilu. Naslanjal se je na oltar in bral iz velike knjige. Nato je stopil ob desno stranico oltarja in se ozrl gor k visokim oknom. Tisti hip se je sonce prelilo čez rob in se v poševnem liju spuščalo na oltarno mizo in na duhovnika. Pobelilo mu je obraz in roke, ki jih je bil samodejno dvignil k viru svetlobe. Ko je tako stal z dvignjenimi rokami, se je bela svetloba začela spreminjati v sedem mavričnih barv. Mrlele so na njegovem obrazu in se razlivala po njegovih dlaneh in prstih. V popolni tišini je prejemal hostijo zase, za Tiho in Molčeco in za Cristiano. In tej, ki je stala ob vratih, se je zdelo, da čuje svečnikovo petje iz arene, odzvanjanje množice... in nad vsem tem komaj slšno peto Beethovno simfonijo.

Prelivajoči mavrični slap je počasi ugašal in ugasnil. Duhovnik je povetil roke, sklonil glavo, pokleknil in se zatopil v notranjo molitev.

Tiha in Molčeca je odšla ven, tam jo je čakala Cristiana. Šli sta k vodnjaku ob levi strani cerkve in si tam umili roke in obraz. Povabili sta tudi tebe. Voda vas je osvežila, dan se je končeval, vročina je popuščala.

Ko ste se potem vračali v vas pod antenskim baldahinom, ste zagledali atomsko kačo, ki se je zvijala čez ves tržaški kras. Bila je dolga kilometre in kilometre in v njenem telesu je gorel peklenški ogenj fuzije in fizije hkrati. Kača je besno tolkla

z repom in histerično goltala silno pomanjšano Sonce. Na vsak način ga je hotela spraviti v svoj trebuh. Sonce pa tja ni in ni hotelo. Kača je soplja, sikala, puhala sivo zelene oblačke in divje preklinjala. V strašnem naporu, da bi obvladala Sonce, se je vzpela, se postavila na konico repa, telo je spiralasto zasvedrala proti nebu, gor v jekleni sij večera. In ji je uspelo. Pomanjšano sonce je ta grozna kača enostavno pogoltnila. In videli ste, kako ga z mišicami poriva dol in kako drsi po spiralnem toboganu proti sredini vzpetega, zvijajočega se atomskega telesa.

Na betonskem podstavku, tik ob kačinem repu, je stal možič s skrbno oblikovano kratko brado, s cilindrom na glavi, v črnih hlačah, obut v lakirane čevlje in ogrnjen s črno suknjo na škrice, pa z belo načičkano srajco spodaj, z metuljčkom pod brado, s kljukastim nosom in sršečimi obrvmi, z ognjenim pogledom... in je s srebrno taktirko divje histerično mahal ter dajal takt atomski kači, ki je ob hrupni glasbi, prihajajoči iz njenih členkov in luskin, požrešno goltala živo, a grozno pomanjšano Sonce.

Možič je ravno dajal takt poslednjim akordom divje vznesene koračnice, ko se je strahovito zablistalo in ste v upočasnenih slikah videli, kako je Sonce v atomski kači eksplodiralo in kako so raztrgani členki kačjega trupa leteli na vse strani. Sij eksplozije je v hipu upepelil možica in potem, potem... se je zgodilo nekaj, kar je zdaj še skrivnost in tudi sicer ni ubesedljivo.

V vas sta se vrnila že v temi. Piš eksplozije je odnesel antenski baldahin, hišice pa je pustil nedotaknjene. Tiha in Molčeca je vprašujoče pogledala Cristiano in škržati so, začuda, v hipu utihnili. Podal si roko obema spremljevalkama in se želel dostojno posloviti, a si segel v prazno. Poskusil si še enkrat, zgodilo se je isto. Položil si roko na Cristianino ramo, pa je zdrsnila v nič. Tiha in Molčeca te je hotela objeti, pa si bil tudi ti le zrak, le privid. In tako je bilo z vsemi, z vsemi.

In tako je bilo z vsemi, z vsemi.

Ostal je le privid, pa še ta je počasi usihal, bleдел, se razpredal v nič, v nič, v nič...

Tako je bilo, tako se je zgodilo. Ta, ki je tisočletja žrl ljudi in se je imenoval Ljudožerec, je nazadnje požrl samega sebe.

Guci, 28. avgusta 1993